

Către Consiliul Național al Audio-Vizualului, Iulie 2007

Subiect: mini-sondaje

Bună ziua!

Numele meu este Andrei Neculau, student. Mă văd nevoit să vă aduc la cunoștință și să vă rog să luați atitudine în legătură cu un mod de manipulare al consumatorului de programe TV.

Numeroase talkshow-uri de pe piața vizualului utilizează o interacțiune cu consumatorul care poate induce păreri de masă. Această interacțiune ia forma sondajului.

Drept urmare, deseori vedem că emisiunea începe cu o întrebare adresată telespectatorilor, urmând ca aceștia să sune la anumite numere de telefon, sau să trimită un SMS pentru a vota cu DA sau NU la întrebarea adresată.

Ceea ce poate fi manipulare în masă este rezultatul acestui mic sondaj, derulat de obicei pe parcursul unei singure ore de emisie. La sfârșitul emisiunii nu ni se relevă numărul celor care au votat ci procentele rezultatelor. Dacă o persoană nu doar cu carte, dar care are și puterea mentală de a vedea dincolo de aceste rezultate, anume de a le pune la îndoială importanța lor, nu va pune preț mare pe un asemenea rezultat, o alta ia de bun acel rezultat ca fiind un rezultat al masei, și dacă nu al poporului român, măcar al masei de oameni care se uită la televizor.

Îmi e foarte greu să asimilez, dacă vreți, rezultatul unui sondaj al unei întrebări adresate în emisia unei televiziuni recent născute. Nu vreau să induc ideea că la o televiziune cu "experiență" (ani de emisie) rezultatul poate mai eligibil, mai apropiat realității, dar poate sta sub semnul dubiului atunci când emisiunea are o audiență sporită.

Oricum ar fi, aceste mini-sondaje trebuie evidențiate ca fiind mini-sondaje. Nu cred că trebuie să fie la latitudinea moderatorului să considere el dacă e sau nu moral, etic să "divulge" această caracteristică a întrebării. Din când în când se poate observa cum domnul Turcescu face referire la numărul de votanți în cadrul emisiunii 100%, la fel cum și doamna Firea subliniază faptul că rezultatul este al unui mini-sondaj, rezultat atribuit unei părți a masei de telespectatori a emisiunii "Știrea zilei".

Comparația este de prisos, dar o fac pentru a adânci diferența dintre aceste mini-sondaje și sondajele derulate de CURS, INSOMAR, etc. Până și la sondajele de masă poate exista o manipulare, dar totuși acelea au (teoretic măcar) o cotă de eroare de până la 2-3% prin prisma diversității participanților și a teoriei probabilității. Dar aceste mini-sondaje pot avea erori de peste 50%, și anume părerea majorității telespectatorilor poate fi contrară votului rezultat, și asta doar în rândul telespectatorilor (participanți sau nu la vot) ai acelei emisiuni, nemaivorbind de acea masă de oameni care nu se uită pe acel canal.

Conchid prin sugestia de a lua atitudine în această direcție. Umila mea părere este că modul cel mai transparent și echitabil ar fi acela de a nu se scrie pe barometru procentele, ci numărul de votanți, ori să fie adăugat pe tot timpul emisiei, lângă barometru, numărul participanților la mini-sondaj, urmând ca la anunțarea votului să fie reluate numerele reale și nu doar procentele votului.

Vă mulțumesc anticipat!

Cu stimă,
Andrei Neculau